

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДА ҚАТОР МУҲИМ ТАШАББУСЛАР ИЛГАРИ СУРИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг таклифига биноан Қатар Давлати Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний 19 декабрь куни Коррупцияга қарши курашиш бўйича халқаро мукофотни тантанали топшириш маросимида иштирок этиш учун амалий ташриф билан мамлакатимизда бўлди.

Тошкент халқаро аэропортида олий мартабали меҳмонни Президентимиз кутиб олди.

Дастлаб "Tashkent city" халқаро ишбилармонлик маркази ҳудудида халқаро ҳамжамиятнинг коррупцияга қарши курашиш борасидаги саъй-ҳаракатларини ифодаловчи монументнинг очилиш маросими бўлиб ўтди.

Тантанали маросимда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Қатар Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний иштирок этди.

Тадбирда БМТ Бош котибининг ёрдамчиси Александр Зуев ва хорижий мамлакатларнинг расмий шахслари ҳам қатнашди.

Кафти очик қўл кўринишида металлдан ишланган ушбу ўн икки метрлик композиция ҳалоллик, пок амал ва ниётларни, коррупцияга нисбатан мутлақ тоқатсизликни, дунёнинг барча мамлакатларини унга қарши курашишда бирлашишга чақириқни аниқлатади.

Шундан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва

Қатар Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний Тошкент шаҳридаги Конгресс марказида Коррупцияга қарши курашиш бўйича халқаро мукофот билан тақдирлаш маросимида иштирок этди.

Тадбирда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти вакиллари, 40 дан зиёд мамлакат делегациялари, шу жумладан, ушбу халқаро мукофот совриндорлари қатнашди.

Қайд этиш лозим, Қатар Амири ташаббус билан таъсис этилган мукофот билан 2016 йилдан буён ҳар йили

глобал миқёсда коррупцияга қарши курашга қўшган ҳиссасининг эътирофи сифатида таниқли жамоат арбоблари, экспертлар ва журналистлар тақдирлаб келинмоқда.

Давлатимиз раҳбари форум иштирокчиларини қутлар экан, Қатар Амири ва Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармасига тадбирни Ўзбекистонда ўтказиш таклифи учун миннатдорлик билдирди.

Ўзбекистон етакчиси бугунги кунда Қатар глобал ҳамкорлик ва дипломатия марказига айланиб бораётганини, юксак савияда ўтказилган футбол бўйича жамиятнинг чемпионати, Кам ривожланган давлатлар бўйича халқаро конференция ва "Экспо Доха — 2023" бутунжаҳон кўргазмаси, кўплаб халқаро ташаббуслар бунинг тасдиғи эканини таъкидлади.

Давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар мутлақо янги босқичга кўтарилгани мамнуният билан қайд этилди. Бугунги тадбир ҳам мақсадларимиз

уйғун ва ҳамоҳанг эканининг ёрқин рамзий ифодасидир.

Ўзбекистон Президенти таъкидлаганидек, шиддат билан ўзгараётган дунёдаги энг долзарб муаммолардан бири бўлган коррупцияга қарши курашиш соҳасида глобал мукофотнинг таъсис этилгани ва уни топширишга бағишланган маросимлар барча қитъаларда ўтказиб келинаётгани юксак эътирофга сазовордир.

Давомий 2-бетда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДА ЮКСАК ХАЛҚАРО МУКОФОТНИ ТОПШИРИШ МАРОСИМИДАГИ НУТҚИ

Ҳурматли Амир Аъло Ҳазратлари!
Ҳурматли делегациялар раҳбарлари!
Хонимлар ва жаноблар!

Бугун азим Тошкент шаҳрида Коррупцияга қарши курашиш бўйича юксак халқаро мукофот билан тақдирлаш маросимида сизларни қўриб турганимдан беҳад хурсандман.

Янги Ўзбекистон заминига хуш келибсиз, азиз меҳмонлар!

Авваломбор, ушбу тантанали тадбирни юртимизда ўтказиш бўйича таклифлари ва яқиндан кўрсатган кўмаклари учун мазкур нуфузли мукофот асосчиси, қадри бироварим Қатар Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний Аъло Ҳазратларига ҳамда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармасига чуқур миннатдорчилик изхор этаман.

Фурсатдан фойдаланиб, анжуманда иштирок этаётган қатарлик дўстларимизни ва улар сиймосида ушбу мамлакат халқини кеча кенг нишонланган Мустақиллик байрами билан самимий муборакбод этаман.

Таъкидлаш ўринлики, Амир Аъло Ҳазратларининг оқилона раҳбарлиги остида сўнгги йилларда Қатар Давлати янгиланиш руҳи билан яшамокда, мамлакатда катта ўзгаришлар амалга ошириляпти, оламшумул ва буюк утуқлар кўлга киритилмоқда. Бунга бетакрор Доҳага ташрифим чоғида ўзим шахсан амин бўлдим.

Юксак савияда ўтказилган футбол бўйича жамиятнинг чемпионати, Кам ривожланган давлатлар бўйича халқаро конференция ва "Экспо Доха — 2023" бутунжаҳон кўргазмаси, кўплаб халқаро ташаббуслар Қатарнинг глобал ҳамкорлик ва дипломатия марказига айланиб бораётганини яна бир бор тасдиқлайди.

Шу ўринда давлатларимиз ўртасидаги муносабатлар бизнинг фаол мулоқотларимиз натижасида мутлақо янги босқичга кўтарилганини алоҳида мамнуният билан қайд этмоқчиман. Биз биргаликда катта лойиҳаларни бошладик. Бугунги тадбир айнан юртимизда

ўтказилаётгани эса мақсадларимиз уйғун ва ҳамоҳанг эканининг ёрқин рамзий ифодасидир.

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!
Албатта, шиддат билан ўзгараётган дунёдаги энг долзарб муаммолардан бири бўлган коррупцияга қарши курашиш соҳасида глобал мукофотнинг таъсис этилгани ва уни топширишга бағишланган маросимлар барча қитъаларда ўтказиб келинаётгани юксак эътирофга сазовордир.

Зеро, коррупцияга қарши курашиш ҳар бир соф виждонли инсоннинг, демократик жамият ва давлатнинг муқаддас бурчидир.

Ушбу нуфузли мукофот орқали коррупцияга қарши курашишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётган жамиятнинг энг фаол шахсларининг эътирофи этилиши бундан роппа-роса 20 йил аввал қабул қилинган Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Коррупцияга қарши курашиш конвенцияси талабларини ҳаётга изчил ва тўлиқ татбиқ этишга хизмат қилади.

Ҳурматли хонимлар ва жаноблар!
Башарият тарихига назар солсак, коррупция иллати ҳатто энг қудратли ва энг кучли давлатларни ҳам жар ёқасига олиб келганига ва тўлиқ пароканда қилганига ғувоҳ бўламиз.

Коррупция бутун инсониятга, барча жамиятлар асосига, иқтисодий тараққиётга зарба берадиган, қонун устуворлигини бузадиган ва у барқарор давлат сиёсатига ишончини кескин сусайтирадиган, демократик институтлар ривожига тўқсинлик қиладиган хатерли таҳдиддир ва у барқарор давлат сиёсатига ишончини кескин сусайтирадиган, демократик институтлар ривожига тўқсинлик қиладиган хатерли таҳдиддир ва у барқарор давлат сиёсатига ишончини кескин сусайтирадиган, демократик институтлар ривожига тўқсинлик қиладиган хатерли таҳдиддир.

Таҳлилларга кўра, ҳозирда коррупциянинг дунё миқёсидаги зарари 3 триллион АҚШ доллари яқин миқдорни ташкил қилмоқда. Аммо мен бу катта рақамлар ҳақиқий ҳолатни ва коррупция натижасида кўрилаётган реал зарарнинг аниқ ҳажмини тўлиқ ифода эта олмайдим, деб ҳисоблайман. Энг ёмони — жамият кўрадиган маънавий зарар кўламини ҳеч нарса билан ўлчаб бўлмайди.

Мазкур ўткир муаммонинг оқибатларини чуқур англаган ҳолда, биз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Жаҳон банки, Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти каби нуфузли халқаро тузилмалар билан яқин ҳамкорлик қилиб келмоқдамиз.

Коррупцияга қарши курашиш борасида ҳуқуқий ва институционал соҳоларини тизимли амалга оширишда, коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонунни қабул қилиб, махсус ваколатли Агентлигини ташкил этдик. Ҳуқуқат фаолиятининг очик ва ошкоралигини таъминлаш ва масъулиятини ошириш, бюрократияни камайтириш ва давлат хизматларини соддалаштириш, коррупциянинг олдини олишга қаратилган превентив механизмларни амалиётга кенг жорий этишимиз. Хусусан, барча давлат идораларида комплаенс ва самарадорликни баҳолаш рейтинг тизимлари йўлга қўйилди. Давлат харидлари тўлиқ рақамлаштирилди.

Ўзбекистон 2021 йилда Халқаро Очик маълумотлар хартиясига аъзо бўлди. Мамлакатимиз Истанбул ҳаракатлар дастури, Глобал оператив тarmoқ, Евроосиё ва Эгмонт гуруҳлари, бошқа кўплаб платформаларда самарали иштирок этиб келмоқда. Фарбий ва Марказий Осие давлатларининг активларни қайтартиш тармогининг Котибияти вази фасини бажармоқда.

Ҳар йили Тошкентда анъанавий Халқаро аксилкоррупция форуми ўтказиб келинмоқда.

Сўнгги йилларда мамлакатимиз "Transparency International" индексида 42 поғонага кўтарилди ва бу борада минтақамизда энг юқори ўринни эгалламоқда. 2030 йилга қадар мазкур рейтингдаги ўрнимизни яна 50 поғонага яхшилаш мақсадини кўзлаганмиз. "Open Data Inventory" рейтингда эса жорий йилда 30-ўринга кўтарилдик. Очик маълумотлар манбалари бўйича Ўзбекистон дунёда 4-ўриндан жой олган.

Ҳурматли анжуман иштирокчилари!
Демократик соҳолотлар орта қайтмас тус олган Янги Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашиш борасида ҳам катта режа ва вазибаларни ўз олдимиизга қўйганмиз.

Бу масъулиятли ва муросасиз кураш йўлида Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Гиёҳванд моддалар ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармаси ва барча халқаро ҳамкорларимиз билан биргаликда бор кучимизни сафарбар этишга тайёрмиз.

Биринчидан, Коррупцияга қарши курашиш бўйича 2030 йилгача мўлжалланган миллий стратегияни ишлаб чиқиш, ҳаётга татбиқ этишимиз. Давлат идоралари фаолиятининг янада шаффофлигини таъминлаш ва ҳисобдорлигини ошириш, очик маълумотлар тизимини такомиллаштириш, соҳанинг ҳуқуқий асослари ва институционал механизмларини мустақамлашга алоҳида уруғ берамиз.

Иккинчидан, коррупцияга қарши курашдаги минтақавий ва глобал ташаббус ва янги лойиҳаларни кўллаб-қувватлаймиз ва уларда фаол қатнашамиз. Бу борада ўтган ойда Тошкентда ишга тушган Коррупцияга қарши курашиш конвенциясининг Минтақавий платформасидан кенг фойдаланмоқчимиз.

Шу билан бирга, нодавлат нотижорат ташкилотларини фаол жалб этган ҳолда, ўзаро тажриба алмашиш ва мулоқотларни кучайтириш, илмий изланишлар олиб бориш мақсадида Коррупция муаммолари бўйича минтақавий тадқиқот марказини ташкил этишни таклиф этаман.

Учинчидан, биз Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг хорижий турдош муассасалар билан яқин ҳамкорлигини кучайтириш орқали унинг салоҳияти ва имкониятларини янада оширамиз. Энг илғор халқаро тажрибага асосланган янги механизмлар татбиқ қилинади, жумладан, коррупция ҳолатлари бўйича "дастлабки ўрганиш" — коррупцион суриштирув институти жорий этилади.

Туртинчидан, энги ва қалби болалиқдан "ҳалоллик вакцинаси" билан эмланган янги авлодни камолга етказиш устувор вазирамиздир. Бу борада Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Коррупцияга қарши таълим ва ёшларнинг имкониятларини кенгайтириш глобал ресурси

дастурини Ўзбекистонда кенг жорий этишдан манфаатдормиз.

Бешинчидан, коррупцияга қарши курашишдек мураккаб жараёнларда энг олдинги сафларда бораётган оммавий ахборот воситаларининг ўрнини алоҳида қадрлаймиз.

Шу маънода, бизнинг коррупцияга қарши курашиш бўйича журналистлар имкониятларидан унумли фойдаланиш ва улар таъсирини янада ошириш учун Глобал медиа форумини ўтказиш таклифимизни сизлар кўллаб-қувватлайсиз, деб ишонамиз.

Ҳурматли дўстлар!
Мазкур халқаро мукофот билан тақдирланган барча шахслар илк бор бир жойга жамлангани ва улар иштирокида ташкил этилаётган Глобал учрашуви ҳам катта аҳамиятга молик воқеалиқдир.

Ўз тараққиёт ютуқларини ва фойдали сармояларини дунё халқлари билан баҳам кўраётган, коррупцияга қарши курашда ғайрат ва шижоат кўрсатаётган Қатар Амирининг глобал даражадаги саъй-ҳаракатлари барчамизнинг эзгу интилишларимиз билан бирлашиб, албатта, ўзининг улкан ижобий натижаларини беради.

Ушбу мавзуга бағишлаб ўрнатилган монументдаги коррупцияни тўхтатиш учун кўтарилган очик кўллари каби бугунги анжуманда иштирок этаётган, адолат йўлидаги қатъиятли ва толмас қаҳрамонларимиз кўллари пок қалб ва виждон амримиз билан маҳкам тутамиз. Олиб бораётган шарафли ишларининг глобал билан доимо биргамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, нуфузли мукофотнинг барча совриндорларини чин қалбимдан қизғин табриқлайман.

Анжуманимизда қатнашаётган хорижий меҳмонларимизга яна бир бор чуқур ташаккур изхор этаман.

Барчангизга масъулиятли фаолиятингизда куч-ғайрат, янги муваффақиятлар, бахт ва омадлар ёр бўлишини тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат.

КОРРУПЦИЯГА ҚАРШИ КУРАШИШ СОҲАСИДА ҚАТОР МУҲИМ ТАШАББУСЛАР ИЛГАРИ СУРИЛДИ

Бошланиши 1-бетда

— Зеро, коррупцияга қарши курашиш ҳар бир соф виждонли инсоннинг, демократик жамият ва давлатнинг муқаддас бурчидир, — деди Шавкат Мирзиёев.

Ушбу нуфузли мукофот орқали коррупцияга қарши курашишга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётган жаҳондаги энг афзал шахсларнинг эътирофи этилиши 2003 йилда қабул қилинган БМТнинг Коррупцияга қарши курашиш конвенцияси талабларини ҳаётга изчил ва тўлиқ таъбиқ этишга хизмат қилиши таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари коррупция билан инсониятга, барча жамиятлар асосига, иқтисодий тараққиётга зарба берадиган, қонун устуворлигини бузadиган ва халқнинг давлат сиёсати-га ишончини кескин сусайтирадиган, демократик институтлар ривожига тўсиқлик қиладиган хатарли таҳдид эканини қайд этди.

Таҳлилларга кўра, ҳозирда коррупциянинг дунё миқёсидаги зарари 3 триллион АҚШ доллариغا яқин миқдорни ташкил қилмоқда. “Аммо мен бу катта рақамлар ҳақиқий ҳолатни ва коррупция натижасида кўриладиган реал зарарнинг аниқ ҳажмини тўлиқ ифода эта олмайдми, деб ҳисоблайман”, деди Ўзбекистон етакчиси.

Бугун Ўзбекистон коррупцияга қарши курашиш жараёнида ҳуқуқий ва институционал ислохотларни тизимли амалга ошираётгани, БМТ, Иқтисодий ҳамкорлик ва тараққиёт ташкилоти каби нуфузли халқаро тузилмалар билан яқин ҳамкорлик қилиб келаётгани таъкидланди. Коррупцияга қарши курашиш тўғрисидаги қонун қабул қили-

ниб, махсус ваколатли Агентлик ташкил этилган.

Ҳукумат фаолиятининг очиқ ва ошкоралигини таъминлаш ва масъулиятини ошириш, бюрократияни камайтириш ва давлат хизматларини соддалаштириш, коррупциянинг олдини олишга қаратилган превентив механизмлар амалиётга кенг жорий этилмоқда.

Хусусан, барча давлат идораларида комплаенс ва самарадорликни баҳолаш рейтинг тизимлари йўлга қўйилди. Давлат харидлари тўлиқ рақамлаштирилди.

Ўзбекистон 2021 йилда Халқаро Очиқ маълумотлар хартиясига аъзо бўлди. Мамлакатимиз Истанбул ҳаракатлар дастури, Глобал оператив тармоқ, Евросиё ва Эгмонт гуруҳлари, бошқа кўплаб платформаларда самарали иштирок этиб келмоқда. Ғарбий ва Марказий Осиё давлатларининг активларни қайтариш тармоғининг Котибияти вазифасини бажармоқда.

Ҳар йили Тошкентда анъанавий Халқаро аксилкоррупция форуми ўтказиб келинмоқда.

Кейинги йилларда мамлакатимиз “Transparency International” индексиде 42 поғонага кўтарилди ва бу борада минтақамизда энг юқори ўринни эгалламоқда. 2030 йилга қадар мазкур рейтингдаги ўрнимизни яна 50 поғонага яхшилаш мақсадини кўзлаганмиз.

“Open Data Inventory” рейтингиде эса жорий йилда 30-ўринга кўтарилди. Очиқ маълумотлар манбалари бўйича Ўзбекистон дунёда 4-ўриндан жой олган.

— Демократик ислохотлар орта қайтмас тус олган Янги Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашиш борасида

ҳам катта режа ва вазифаларни ўз олдимизга қўйганмиз, — деди давлатимиз раҳбари.

Уларга эришиш мақсадида Президентимиз қатор тақлиф ва ташаббусларни илгари сурди.

Энг аввало, Коррупцияга қарши курашиш бўйича 2030 йилгача мўлжалланган миллий стратегия ишлаб чиқилиб, ҳаётга таъбиқ этилади.

Унда давлат идоралари фаолиятининг янада шаффофлигини таъминлаш ва ҳисобдорлигини ошириш, очиқ маълумотлар тизимини такомиллаштириш, соҳанинг ҳуқуқий асослари ва институционал механизмларини мустақамлашга алоҳида ургу берилди.

Шунингдек, Ўзбекистон коррупцияга қарши курашдаги минтақавий ва глобал ташаббус ва янги лойиҳаларни кўллаб-қувватлайди ва уларда фаол қатнашади. Бу борада ўтган ойда Тошкентда ишга тушган Коррупцияга қарши курашиш конвенциясининг Минтақавий платформасидан кенг фойдаланилади.

Шу билан бирга, нодавлат нотижорат ташкилотларини фаол жалб этган ҳолда, ўзаро тажриба алмашиш ва мулоқотларни кучайтириш, илмий изланишлар олиб бориш мақсадида Коррупция муаммолари бўйича минтақавий тадқиқот марказини ташкил этиш тақлиф қилинди.

Коррупцияга қарши курашиш агентлигининг хорижий турдош муассасалар билан яқин ҳамкорлиги кучайтирилади, бу унинг салоҳиятини янада оширади. Энг илғор халқаро тажрибага асосланган янги механизмлар таъбиқ қилинади, жумладан, коррупция ҳолатлари бўйича “дастлабки ўрганиш” — коррупцион суриштирув институти жорий этилади.

Болалиқдан “халоллик вакцинаси” билан эмланган янги авлодни камолга етказиш устувор вазифа сифатида қайд этилди. БМТнинг Коррупцияга қарши таълим ва ёшларнинг имкониятларини кенгайтириш глобал ресурси дастурини Ўзбекистонда кенг жорий этиш режалаштирилган.

Ўзбекистон Президентини коррупцияга қарши курашиш бўйича журналистлар имкониятларидан унумли фойдаланиш ва улар таъсири янада ошириш учун Глобал медиа форумини ўтказиш тақлифини билдирди.

Сўзининг якунида давлатимиз раҳбари нуфузли мукофот билан тақдирланганларни дилдан қутлаб, уларга адолатни таъминлаш йўлидаги саяҳаракатлари катта муваффақиятлар тилади.

Ўзбекистон Президентини Қатар Амири билан биргаликда Коррупцияга қарши курашиш бўйича халқаро мукофотни унинг эгаларига тантанали топширди.

“Коррупцияга қарши курашдаги ютуқлар” номинациясида “Transparency International” халқаро ташкилотининг собиқ раиси Хосе Карлос Угас Санчес Морено (Перу) совриндор бўлди.

“Таълим ва академик тадқиқотлар” номинациясида Сингапур Миллий университети собиқ профессори Джон Куа (Сингапур) ва Загреб университети профессори Сунчана Роксандич (Хорватия) голиб бўлди.

“Коррупцияга қарши курашишда ёшлар ижоди ва фаоллиги” учун мукофотлар “Youth4IntegrityBuilding” нодавлат ташкилотига (Кения) — директор Дамарис Асвега ҳамда “All4Integrity” нодавлат ташкилотига — асосчиси Андре Корреа Д’Альмейдега топширилди.

“Инновациялар ва журналистик суриштирувлар” номинациясида суриштирувчи мухбир Клэр Рюкас-Браун (Буюк Британия) ва Буюк Британия Халқаро тараққиёт вазирлиги коррупцияга қарши курашиш бўлимининг собиқ раҳбари Фил Мейсон совриндор бўлди.

“Спортни коррупциядан ҳимоя қилиш” номинациясида мукофотларга журналист ва “BBC” бошловчиси Вайхига Мваура (Кения) ва “Central European News” ахборот агентлиги муҳаррири Шантану Гуха Рэй (Ҳиндистон) муносиб топилди.

Тантанали маросимдан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президентини Шавкат Мирзиёев ва Қатар Давлати Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний учрашув ўтказди.

Суҳбат аввалида давлатимиз раҳбари Амир ҳамда дўст Қатар халқини миллий байрами — Муствақиллик куни билан самимий қутлади.

Қатар Амири, ўз навбатида, Коррупцияга қарши курашиш бўйича мукофотни топшириш маросими юксак савияда ташкил этилгани ҳамда кўрсатилаётган илиқ меҳмондўстлик учун мамлакатимиз етакчисига миннатдорлик билдирди.

Икки мамлакат ўртасидаги сиёсий мулоқотни янада мустақамлаш, савдо-иқтисодий, инвестициявий ва маданий-гуманитар ҳамкорликни кенгайтириш масалалари муҳокама қилинди.

Барча даражаларда фаол мулоқот ва алмашинувлар давом этаётгани мамнуният билан қайд этилди. Жорий йилда Тошкент ва Доҳа шаҳарларида икки мамлакат дипломатик ваколатхоналари очилди. Ўзаро савдо ҳажми ошмоқда, Қатарнинг етакчи компания-

лари иштирокида йирик лойиҳалар бошланди.

Учрашувда янги қўшма инвестиция лойиҳаларини, шу жумладан, “яшил” энергетика, саноат, қишлоқ ҳўжалиги, инфратузилмани ривожлантириш, банк-молия, таълим, соғлиқни сақлаш, туризм соҳаларида илгари суришга алоҳида эътибор қаратилди.

Транспорт ва логистика борасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш йўллари кўриб чиқилди. Хусусан, Қатар томони Трансафрон темир йўлини барпо этиш лойиҳасини тўлиқ қўллаб-қувватлади.

2024 йилда Доҳа шаҳрида қўшма Ҳукуматларо комиссия ва Ишбилармонлик кенгашининг биринчи ййгилишларини, икки мамлакат бизнес форумини ташкил этиш муҳимлиги қайд этилди.

Томонлар келгуси йилда маданий-гуманитар тадбирларни ўтказиш масалаларини ҳам муҳокама қилди.

Эришилган келишувлар ўз вақтида ижро этилишини таъминлаш мақсадида Ўзбекистон ва Қатар етакчилари икки мамлакат ташки сиёсат идоралари раҳбарлари даражасида Мувофиқлаштириш кенгашини тузиш лозимлигини таъкидладилар.

Давлатимиз раҳбарининг Ўзбекистонда БМТ шафелигида Коррупцияга қарши курашиш бўйича минтақавий марказ ташкил этиш ташаббуси кўллаб-қувватланди.

Халқаро ва минтақавий аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Шу билан Қатар Давлати Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Сонийнинг Ўзбекистонга амалий ташрифи якунланди.

ЎЗА

БИЗ ВА ДУНЁ

ХАЛҚАРО МУКОФОТ ТАҚДИМОТИ ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ИСЛОХОТЛАРИНИНГ ЮКСАК ЭЪТИРОФИДИР

Хорижий экспертлар ва халқаро мукофот совриндорлари Қатар Амири таъсис этган Коррупцияга қарши курашиш бўйича халқаро мукофот билан тақдирлаш маросими ҳақида

19 декабрь кунини Қатар Давлати Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Соний амалий ташрифи билан Ўзбекистонга келди ва Тошкентда Коррупцияга қарши курашиш бўйича халқаро мукофот билан тақдирлаш маросимини иштирок этди.

Минтақамиз учун муҳим воқеа сифатида эътироф этилаётган мазкур глобал тадбир хорижий эксперт доиралари вакилларининг алоҳида қизиқишига сабаб бўлаётми. Шунингдек, халқаро мукофотнинг янги совриндорлари ҳам ўз фикрларини билдирмоқда.

Муҳаммад Реза Абеш АХМАДУ, “Iran Daily” газетаси мухбири (Эрон)

— Кейинги йилларда Ўзбекистон ва Қатар ўртасида ҳамкорликни фаоллаштириш ва кенгайтириш жараёни кузатишда. Қатар Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Сонийнинг шу йил июнь ойида Самарқандга ташрифи ва Ўзбекистон Президентини Шавкат Мирзиёевнинг октябрь ойида Доҳага жавоб ташрифи, шунингдек, доимий дипломатик ваколатхоналар очилгани икки давлатнинг кўп қиррали ҳамкорликни янада мустақамлаш ва кенгайтириш истаги юқори эканлигини кўрсатади.

Ўзбекистон ва Қатар ўзаро савдон ривожлантириш учун катта имкониятларга эга. Коррупцияга қарши курашиш, иқтисодий модернизация ва диверсификация қилиш бўйича тажриба алмашиш, энергетика, кимё, транспорт коммуникациялари, қурилиш, туризм, юқори технологиялар соҳаларида ҳамкорликни ривожлантиришдан манфаатдор.

Шунингдек, коррупция глобал муаммага айланган бугунги дунёда унга қарши қатъий кураш олиб бораётган давлатлар билан ҳамкорликка интилиш муҳим аҳамиятга эга.

Кейинги йилларда Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашишга устувор

аҳамият қаратилмоқда. Коррупцияга қарши кураш агентлигининг ташкил этилиши ва коррупцияга қарши курашиш “Ўзбекистон — 2030” стратегиясининг асосий йўналишларидан бири сифатида белгилашни бу йўналишдаги ўзгаришлардан далолатдир.

Президент Шавкат Мирзиёевнинг Доҳага ташрифи доирасида Ўзбекистон Коррупцияга қарши кураш агентлиги

ҳамда Қатар Маъмурий назорат ва шаффоқлик департаменти ўртасида ўзаро англашув меморандуми имзоланди. Меморандумнинг имзоланиши коррупцияга қарши курашиш бўйича тизимли ҳамкорликни янада ривожлантиришда муҳим қадам бўлди.

Шу нуқтаи назардан, Ўзбекистонда Қатар Амири ташаббуси билан таъсис этилган Коррупцияга қарши курашиш бўйича юксак халқаро мукофотни топшириш маросими бўлиб ўтганини алоҳида таъкидламоқчиман. Мазкур мукофотни топширишга бағишланган тантанали маросимнинг Тошкентда ўтказилиши эса Ўзбекистон Президентини сиёсий иродаси билан коррупцияга қарши кураш борасида амалга оширилган улкан ишлар, умуман, ислохотлар жаҳон ҳамжамияти томонидан юксак эътироф этилганининг ёрқин далилидир.

Рой Антони РОЖЕРС, Малайя университети қошидаги Осиё ва Европа институти директори ўринбосари (Малайзия)

— Ўзбекистон ва Қатар раҳбарларининг Тошкентда навбатдаги учрашуви савдо-иқтисодий, сармоявий ва маданий-гуманитар ҳамкорликни ривожлантиришга қўшимча суръат бағишлаши шўбҳасиз. Ҳар икки давлат ҳам коррупцияга қарши курашиш соҳасида амалий ҳамкорликни янада кенгайтириш, ўзаро тажриба алмашиш ва қўшма таълим дастурларини амалга оширишдан манфаатдор эканини тасдиқлади.

Ташриф муҳим халқаро воқеа — Коррупцияга қарши курашиш бўйича юксак халқаро мукофот билан тақдирлаш маросимига ҳам тўғри келгани қувонарлидир.

Тадбирнинг ўтказиш жойи сифатида Ўзбекистон танлашни бежиз эмас. Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида амалга оширилаётган ислохотларнинг ижобий динамикаси кузатилмоқда. Сўнгги бир неча йил ичида мамлакатда қонун устуворлигини таъминлаш ва коррупцияга қарши самарали курашиш борасида сезиларли ютуқларга эришилди.

Хусусан, “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги қонун қабул қилинди, тегишли агентлик тузилди, барча давлат идораларида мувофиқликни назорат қилиш ва самарадорлик рейтингини тизимлари йўлга қўйилди, давлат харидлари тўлиқ рақамлаштирилди.

Ўзбекистон раҳбарининг коррупцияга қарши курашга бағишланган муҳим тадбирда билдирган тақлифларини ўз вақтида ва долзарб, деб биламан. Улар орасида 2030 йилгача коррупцияга қарши курашиш бўйича миллий стратегияни амалга ошириш, Коррупция муаммолари бўйича минтақавий тадқиқот марказини ташкил этиш, коррупцияга қарши курашиш бўйича журналистлар имкониятларидан унумли фойдаланиш ва улар таъсири янада ошириш учун Глобал медиа форумини ўтказиш тақлифларини алоҳида таъкидламоқчиман.

Ишончим комилки, мазкур ташаббусларнинг амалга оширилиши миллий, минтақавий ва глобал миқёсда коррупцияга қарши курашга муҳим ҳисса қўшади.

Игорь ШЕСТАКОВ, сибесатшунос (Қирғизистон)

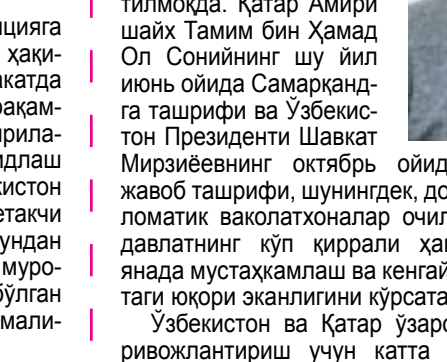
— Ўзбекистонда давлат органларининг коррупцияга қарши кураши Марказий Осиё мамлакатлари учун намуна бўлиши мумкин, чунки 2017 йилдан бошлаб мамлакатда амалдорлар томонидан хизматга оид ҳуқуқбузарликларни камайтиришга қаратилган тўб ислохотлар бошланди.

Ўзбекистон 6 йил давомида етакчи халқаро ташкилотларнинг баҳо ва рейтингларида бундай жиноятларни камайтириш бўйича Марказий Осиё давлатлари орасида етакчи ўринни эгаллаб келаётгани бежиз эмас. Бу мамлакатда коррупцияга қарши тизимли кураш олиб борилаётганидан далолат беради. Маълумки, коррупция ижтимоий соҳага, иқтисодий таътиб бўлмайдиган

зарар етказиши, хорижий инвесторларни жалб қилишга тўсиқ бўлади ва давлат идораларини обрўсизлантиради.

Шу муносабат билан Тошкентда Коррупцияга қарши кураш бўйича юксак халқаро мукофотни топшириш маросимининг ўтказилиши Ўзбекистоннинг бу борадаги юксак натижалардан далолат беради.

Ўзбекистонда коррупцияга қарши курашиш модели ҳақида гапирганда, мамлакатда давлат органларини рақамлаштириш амалга оширилаётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Бу борада Ўзбекистон Марказий Осиёда етакчи ўринни эгаллайди. Бундан ташқари, фуқаролар мурожаат қилиши мумкин бўлган Халқ қабулхоналари амалиёти ҳам ўзини оқлади.

Президент Шавкат Мирзиёев ўз нуқтаи назарини мамлакат ҳукумати томонидан бугун амалга оширилаётган тадбирлар ва қарорларга, балки ёшлар тарбиясига ҳам алоҳида эътибор қаратиш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Давлат келажаги ана шу омилга боғлиқ бўлиб, кўриб турганимиздек, тўғри йўналишда ва мавжуд қонунчилик доирасида ривожланишга интиломоқда.

Энди НГУЕН, “PGC Corporation” корпорациясининг бизнесни ривожлантириш бўйича вице-президенти (Сингапур)

— Ушбу ташрифнинг ўзига хослиги ва стратегик аҳамиятини алоҳида таъкидлаш керак. Қатар Амири шайх Тамим бин Ҳамад Ол Сонийнинг Ўзбекистонга иккинчи марта амалга оширган мазкур ташрифи икки давлат ўртасидаги ўзаро муносабатлар тобора ривож топиб бораётганидан далолат беради.

Коррупцияга қарши курашиш бўйича юксак халқаро мукофот билан тақдирлаш маросимини Қатар Амирининг иштирокида халқаро майдонда ошкоралик ва адолат тамойилларини илгари суришда икки давлат ҳам манфаатдор эканини тасдиқлайди. МДХ ҳудудида илк бор ўтказилаётган ушбу тадбир Ўзбекистоннинг минтақавий ва халқаро сиёсатдаги муҳим иштирокини сифатидаги ролини ҳам таъкидлади.

Мамлакатлар ўртасида имзоланган кўплаб икки томонлама ҳужжатларга алоҳида эътибор қаратиш лозим. Ушбу ҳужжатлар Ўзбекистон — Қатар ўртасидаги иқтисодий, маданий ва сиёсий ҳамкорликда янги даврни бошлаб, қўшма лойиҳалар учун истикболларни очмоқда.

Икки томонлама муносабатларнинг муҳим таркибий қисми маданият ва гуманитар алмашинув соҳасидаги ҳамкорликдир. Масалан, Қатарда ўтказилаётган Ўзбекистон маданияти кунлари ўзбек маданиятининг бойлиги ва ранг-баранглигини намойиш этади, шунингдек, маданиятлараро алоқаларни мустақамлашга хизмат қилади.

Умуман олганда, ушбу ташриф ҳамда унинг доирасида бўлиб ўтган тадбирлар Ўзбекистон ва Қатар ўртасидаги ҳар томонлама ҳамкорликни мустақамлаш ва кенгайтириш йўлидаги муҳим қадамлар бўлиб, бу икки мамлакатда иқтисодий ўсish ва сиёсий барқарорликни янада мустақамлашга хизмат қилиши шўбҳасиз.

Хосе Карлос Угас Санчес МОРЕНО, “Коррупцияга қарши курашдаги ютуқлар” номинацияси голиби (Перу)

— Ўзбекистон кейинги бир неча йил ичида “Transparency International” рейтингиде 42 поғонага кўтарилди, 2030 йилга бориб эса яна 50 поғонага кўтарилиш режалаштирилган.

Бугун Тошкентда ўтказилган Коррупцияга қарши кураш бўйича юксак халқаро мукофотнинг тақдими Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида амалга оширилаётган ислохотлар юксак самаралар бераётганини тасдиқлади. Коррупцияга қарши курашда мамлакатда тизимли ҳуқуқий ва институционал ислохотлар амалга оширилмоқда. Масъул шахслар ва тузилмалар фаолиятининг очиқлиги ва шаффофлигини таъминлашга қаратилган профилактик механизмлар амалиёти кенг жорий этилмоқда, давлат хизматлари қўрсатишда бюрократия камаймоқда. Ушбу саяҳаракатлар эса коррупция ҳолатларининг камайишида муҳим омили бўлаётми.

Шантану Гуха РЭЙ, “Спортни коррупциядан ҳимоя қилиш” номинацияси голиби, “Central European News” ахборот агентлиги муҳаррири (Ҳиндистон)

— Бугун ушбу мукофотни олганимдан мамнунман. Бу жуда катта шарафдир. Чунки журналистлар қўлга кирита оладиган халқаро мукофотлар унчалик кўп эмас. Ушбу мукофот меҳнатининг эътирофини ифодалайди ва ҳаётимизнинг барча жабҳаларида коррупцияни йўқ қилишга қарши маънақатли ишларимиз давом эттиришимга куч бағишлайди.

Ана шу тинимсиз кураш рами сифатида Тошкентда коррупцияга чек қилиш учун кўтарилган очиқ кафтни ифодаловчи ушбу мавзуга бағишланган монументнинг очилиш маросими бўлиб ўтди. Коррупцияга қарши курашиш ҳар бир инсоннинг бурчидир.

“Дунё” АА

ХУДУДЛАР ҲАЁТИ

СИРДАРЁ САЛОҲИЯТИ

ёхуд туб бурилишлар одамлар ҳаёти ва ҳудуд иқтисодиётига нечоғлиқ таъсир кўрсатаётгани ҳақида

Дилшод УЛУҒМУРОДОВ,
"Янги Ўзбекистон" мухбири

Ўзгаришлар таққосларда, таҳлилларда яққолроқ намоён бўлади. Ушбу жараёнда ҳар биримиз иштирок этишимизни инобатга олсак, бугунги ўзгаришлар шундоққина кўз ўнгимизда рўй бермоқда. Буни турмушимиз — кўчамиз, маҳалламиз, йўлларимиз мисолида кўриб-билиб турибмиз. Мамлакатимизда инсон қадр, унинг манфаати йўлида амалга оширилаётган ислохотларнинг асосий мақсади шу — одамларга муносиб турмуш шароити яратиш бериш. Ана шу тамойиллар туғайли эндиликда ислохотлар, амалий ҳаракатлар айнан жойларга, маҳаллаларга кўчди. Давлат хизматчилари хонасидан чиқди, кўпроқ одамлар орасида бўлишга ҳаракат қилмоқда. Натижада йиллар давомида йиғилиб қолган муаммоларга жойида ечим топиш учун шароит яратилди.

Булар, эҳтимол, баландпарвоз гаплардек туюлиши мумкин. Тўғри, муаммолар, аҳолини қийнаётган масалалар ҳам кам эмас. Масалан, айни соғуқ заботга олган ҳозирги паллада икки кишидан бири чироқ, газ тақчиллиги ҳақида сўз очади. Булар — бор гаплар. Муҳими, бу каби масалалар давлат, маҳаллий ҳокимиятнинг доимий эътиборида эканида, имкон қадар тез ечим топишга ҳаракат қилинаётганида.

Ўзгаришлар таҳлилларда кўринади, дедик. Шу мақсадда ақинда бир гуруҳ журналистлар Сирдарё вилоятида бўлиб, ҳудуддаги маҳаллалар инфратузилмасини яхшилаш, ижтимоий соҳа объектлари ҳолатини ўрганиш ва аниқланган камчиликларни бартараф этиш, одамлар бандлигини таъминлаш, хотин-қизларни қўллаб-қувватлаш мақсадида амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишиб, қайтдик.

БИР СОҲАГА БОҒЛАНИБ ҚОЛИШ — БУ ЭНДИ ЭСКИ ГАПЛАР

Сирдарё — Мирзачўл ўзлаштирилиши асосида ташкил этилган вилоят. Кўзланган мақсад эса битта, яъни пахта хомашесини кўпайтириш эди. Шундан келиб чиқиб, айтадиган бўлсак, вилоятда кўп йиллар давомида асосий экин сифатида фақат пахта парваришланди. Бор маблағ ва куч шунга йўналтирилди. Булар энди бугунги кунга тўғри келмайдиган кечяги гаплар. Бугун вазият тамомилан бошқача. Сиёсат ўзгарган. Пахта дарди халқимизни эзмаслиги керак. Қолаверса, бир экин билан худудни ривожлантириб бўлмайди. Шу боис, кейинги йилларда вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича замонага хос ва мос лойиҳалар рўёбга чиқарилмоқда.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Дарҳақиқат, Сирдарё қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштирувчи худуддан уларни қайта ишловчи, саноатнинг турли тармоқлари жадал тараққий этаяётган замонавий ва салохиятли вилоятга айланмоқда. Жумладан, бу ердаги "Peng-Sheng" ишлаб чиқариш субъекти 2009 йилда Ўзбекистон — Хитой қўшма корхонаси сифатида иш

Президентимиз ўша ташриф чоғида, шунингдек, Сирдарёни саноат, тадбиркорлик, қишлоқ хўжалиги, таълим ва тиббиёт бўйича "илгор инновациялар худуди"га айлантириш зарурлигини қайд этиб, бу бордада Хитой тажрибасига таяниш кўл келишини таъкидлади. Чунки бу давлат маъмури соҳаларда катта ютуқларга эришган. Қолаверса, хитойлик инвесторларнинг ҳам вилоятга қизиқиши катта. Шу асосда ўтган давр мобайнида вилоят расмийлари ва тадбиркорлардан иборат делегациянинг Хитойга бир неча бор сафари уюштирилди. Музокараларда қўллаб-қувватлаш келишувларга эришилди. Айни вақтда эса ушбу келишувлар босқичма-босқич амалга таъкидланди.

Бунга Янгиер шаҳридаги лойиҳа қиймати 10 миллион доллар бўлган мебелсозлик кластери фаолияти яққол мисол бўла олади. Бу ерда илгари фақат ДСП доskalлари ишлаб чиқаришлари. Корхона вакиллари Хитойга ташрифи давомида янги ҳамкорлар топди. Натижада ҳеч қанча вақт ўтмай, корхона фаолияти янада кенгайиб, йилга 35 миллион долларлик импорт урнини босувчи 3 миллион метр квадрат ДСП ва МДФ, шунингдек, турли мебел маҳсулотлари тайёрлаш имконияти пайдо бўлди. Усуналар Хитой ва Туркиядан келтирилган. Бунинг учун Хитойнинг "Beijing Goods Jiangsu New Material" компанияси 4 миллион доллар микдорда сармоя киритган. Яратилган янги иш ўринлари сони эса 100 та. Жамоа бу билан келгани қолмоқчи эмас. Келгусида экспорт ҳажминини 1,5 миллион долларга, ишчилар сонини эса 500 нафарга етказиш мақсад қилинган.

Президентимиз жорий йил апрель ойда вилоятимизга ташрифи чоғида корхонамизнинг иккита янги лойиҳасига ҳам старт берди, — дейди "Peng-Sheng"

УЙЛАР ИЧИДАГИ УЙЛАР

Сафаримиз дастури турли соҳаларга оид ўндан зиёд объектни камраб олганди. Очиги, ҳаёлимиздан "хаммасига улгурармиканмиз", деган фикр ҳам ўтди. Чунки биласиз, қиш кунини қисқа, халқона айтганда, у ёқдан бу ёққа қарагунча кеч тушади. Бунинг устига эрталабдан қор ёға бошлади ва ҳаво анча соғуқ. Лекин булар ишимизга халақит қилмади. Имкон қадар кўпроқ манзилда бўлиш, одамлар билан суҳбатлашишга ҳаракат қилдик.

Оқлотин туманидаги Мустақиллик маҳалласи. Айтиш жоизки, маъмури маҳалла аҳли бугун ана шундай янгиликларни ўз ҳаёти, кундалик турмушида ҳис қилиб яшамоқда. Гап шундаки, мамлакатимизда амалга оширилаётган "Обод хонадон", "Обод кўча" ва "Обод маҳалла" мезонларини жорий этиш, худуд инфратузилмасини яхшилаш, аҳоли бандлигини таъминлаш ва оғир худуд тоифасидан чиқариш бўйича кенг қуламли ишлар амалга оширилиб, худуд қиёфаси қисқа фурсатда замонавий кўринишга келтирилди.

Ўзгаришлар уч ойда буй кўрсатди, десак ҳеч қим ишонмайди, — дейди "Мустақиллик" МФЙ раиси Улуғбек Жўраев. — Негаки, маҳалламиздаги кенг қуламли ишлар жорий йилнинг сентябрь ойда бошланган, ваҳоланки, маҳалламиз энг оғир худуд эди. Айниқса, 16 та кўп қаватли уй шу даражада абгор холга келганки, ҳатто оддий эҳтиёж — ювиниш учун ҳам шароит йўқ эди. Ҳамма уй атрофида ўз билганича нималардир қуриб олганди. Иморотлар бетартиб, ташландик, йўл-

лар қаровсиз, қисқаси, эътибордан четда қолган бир манзил эди маҳалламиз. Маҳаллада қарийб 2 400 киши истиқомат қилади. Тирикчилиги ердан. Уларига ажратилган томорқада турли қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириб, даромад топади.

Чиндан ҳам давлатимиз раҳбари ташаббуси ва топшириғи билан худудда катта бунёдкорлик ишлари амалга оширилди. Қисқа вақтда худуд қиёфаси мутлақо ўзгариб, замонавий кўринишга келтирилди. Ҳар бир инсон, ёш қари маҳалла ободлиги йўлидаги хайри ишларда жонбозлик кўрсатди. Натижада 16 та кўп қаватли уйнинг барчаси реконструкция қилинди. Буш майдонлар кўкаламзорлаштирилди. Бир километр ички йўллар асфальтланди, янги лотоклар ётқизилди. Пидедалар йўлаклар, ўриндиқлар, чиқинди қўтилари ва 50 та замонавий тунги ёритиш чироқлари ўрнатилди. 2 та трансформатор пункти янгилашиб, 3 километр ҳаво тармоғи тортилди.

Шунингдек, янги қуриб битказилган маҳалла фуқаролар йиғини биноси, "Work out", 5 та болалар майдончаси, сунъий қопламали футбол майдони, 8 та жамоат хожатхонаси, 6 та таңдирхона ва битта ҳаммом, "Booksafe", хотин-қизларни тадбиркорлик ва касб-хўнарга ўқитиш маркази фойдаланишга топширилди. 76 фуқаронинг бандлиги таъминланди. Қўйин ахволга тушиб қолган 28 фуқарога 150 миллион сўмлик турли ёрдамлар кўрсатилди.

"Темир дафтар", "Ешлар дафтари" ҳамда "Аёллар дафтари"даги 25 фуқарога тикув машинаси, пишириқ печлари, электр пайвандлагич, компьютер ва бошқа зарур асбоб-ускуналар топширилди. Тижорат банклари томонидан 41 фуқаро ва тадбиркорлик субъектига 653 миллион сўм микдорда кредит ажратилди.

— Болалар майдончаси, сунъий қопламали футбол майдони, "Booksafe" болаларнинг севишли масканига айланган, — дейди маҳалла ёшлар етакчиси Абдор Босимов. — Шу боис, ҳафтанинг маълум бир кунини қайсидир машғулот билан шуғулланиш учун белгилаб олганмиз. Ёшларимиз ўзгаришлардан жуда мамнун.

Шунингдек, янги қуриб битказилган маҳалла фуқаролар йиғини биноси, "Work out", 5 та болалар майдончаси, сунъий қопламали футбол майдони, 8 та жамоат хожатхонаси, 6 та таңдирхона ва битта ҳаммом, "Booksafe", хотин-қизларни тадбиркорлик ва касб-хўнарга ўқитиш маркази фойдаланишга топширилди. 76 фуқаронинг бандлиги таъминланди. Қўйин ахволга тушиб қолган 28 фуқарога 150 миллион сўмлик турли ёрдамлар кўрсатилди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Ахир шу пайтга бундай шароитни фақат оруз қилиш мумкин эди-да.

...Эски, пастанга биналар, томидан чакка ўтадиган уй-жойлар ва абгор кўчалар. Бу манзара Мустақиллик маҳалласи аҳли учун бегона эмас. Уларнинг бор-йўғи бир неча ой олдинги турмуш шароити шундай эди. Яқин-яқинга бундай шароитни оруз қиларди, холос. Ваҳоланки, у Мирзачўл ўзлаштирилиши, яъни Сирдарё вилоятини шакллантирилиши даврида ташкил этилган, эски, тарихий маҳалла. Маҳалла қанчалик эски бўлгани сайин муаммолари ҳам йиғилиб бораверди. Уларни ҳал қилиш ишлари чўзилгандан-чўзилди. Булар, табиийки, одамлар кайфиятига таъсир ўтказмасдан қолмади. Лекин маҳалла муаммолари Республика ишчи гуруҳи томонидан ўрганилаётгани ҳақида эшитган одамларда бошқача иштиёқ пайдо бўлди. Ободонлаштириш ишларига жон-жон, деб бел боғлашди. Имкон қадар ёрдам беришга ошдик. Натижа эса кўп куттирмади. Маҳалланинг бугунги қиёфаси бунинг яққол далили.

Шу ўринда қимдадир "ичимлик суви, газ, электр таъминоти, инфратузилма қабилар эҳтиёж, яшаш учун улар шундоғам бўлиши керак-ку", деган мулоҳаза бўлиши мумкин. Ҳа, булар ҳаётнинг зарурати. Ушбу эҳтиёжлар давлат томонидан қаноатлантирилиши керак. Эътибор бўлмаска, булар худди биз сўз юритаётган маҳалладаги сингари, йиллар давомида одамлар ҳаёт шароитини оғирлаштирувчи муаммоларга қолаверсади.

Мустақиллик — мамлакатимиздаги ўн мингта яқин маҳаллалардан бири. Кейинги йилларда амалга оширилаётган ислохотларнинг бosh мақсади эса ана шу манзилларни обод ва фаровон қилишдир. Зеро, бу масалаларда сизу биз — 36 миллион аҳоли истиқомат қилади. Демак, маҳалладаги ҳар бир ўзгариш инсон қадрига қаратилган эътибордир.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Айтиш жоизки, бу бордадаги ишлар бундан кейин ҳам изчил давом этади. Жумладан, Президентимиз жорий йил сентябрь ойда маҳаллабай ишлаш тизimini янада кучайтириш масалалари юзасидан ўтказилган йиғилишда энди маҳалла бошқаруви янги ёндашулар асосида ташкил қилиниши таъкидланди. Амалдаги "бешликка" солиқчи ва ижтимоий ходим ҳам қўшилиб, биргаликда ишлайдиган "маҳалла еттичилиги" бўлиши айтилди. Натижада аҳолини 3 та ижтимоий дафтарга киритиш, моддий ёрдам, субсидия ва кредит ажратиш каби 70 дан ортққ масала маҳалланинг ўзида, коллегалар бил қилинадиган бўлди. Бу энди ҳеч бир маҳалла эътибордан четда қолиши учун имкон бермайди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди. Буни давлатимиз раҳбари шу йил апрель ойда Сирдарёга қилган ташрифи давомида алоҳида қайд этиб, сўнгги опти йилда вилоятга 30 триллион сўм инвестиция жалб қилиниб, 6 640 та янги корхона ишга туширилгани, бу орқали 55 мингта доимий иш ўрни яратилиб, 17 мингта оила камбағалликдан чиқарилганини алоҳида таъкидлаган эди.

Сирдарёда ҳам тадбиркорлар кўпайди. Илгари бўлмаган қурилиш материаллари, фармацевтика, чарм ва озиқ-овқат саноати каби янги тармоқлар пайдо бўлди

САЛОМАТЛИК

СОҒЛОМ ХАЛҚ КАТТА ИШЛАРГА ҚОДИР БЎЛАДИ

Қизилгул ҚОСИМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси депутаты

Инсон капитални ривожлантириш, албатта, аҳоли саломатлиги кўрсаткичлари яхшиланиши билан чамбарчас боғлиқ. Саломатлик инсоннинг турмуш тарзи, ҳаёт даражаси ва сифати кўрсаткичидир. Соғлом жамият давлатнинг стратегик мақсади, миллий хавфсизликнинг муҳим шарти саналади. Шу билан бирга, аҳоли саломатлиги давлат бошқаруви самарадорлигининг мезони ҳамдир.

Шу боис, янги таҳрирдаги Конституциямизда фуқаролар тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмини қонунда белгиланган тартибда олиш ҳуқуқи, давлатнинг соғлиқни сақлаш, тиббий суғуртани ривожлантириш, санитар-эпидемиологик осойишталикни таъминлаш, аҳоли ўртасида соғлом турмуш тарзини шакллантириш учун шарт-шароитлар яратиш каби кафолат ва мажбуриятлари мустақамланган. Фуқаролар давлат ҳисобидан тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмини олишга ҳақли экани белгиланди.

Бу борада “Ўзбекистон — 2030” стратегиясида ҳам муҳим вазифалар қўйилган. Ушбу чора-тадбирлар ўз вақтида амалга оширилиши натижасида тиббиётдаги ислохотлар инсон манфаати йўлида изчил давом этмоқда.

Хусусан, давлат бюджетни маблағлари ҳисобидан қопланадиган тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажми рўйхати ишлаб чиқилди ва амалиётга татбиқ этилди. Унга кўра, оилавий шифокорлик пунктларида 68 турдаги нозология, 15 турдаги лаборатория (амалда 5 турдаги), 15 турдаги инструментал текширувлар (амалда 10 турдаги), 78 турдаги дори-дармон бўлиши керак. Оилавий поликлиникаларда 85 турдаги нозология, 15 турдаги лаборатория (амалда 10 турдаги), 23 турдаги инструментал текширувлар (амалда 15 турда), 90 турдаги дори-дармон, кўп тармоқли марказий поликлиникада эса 110 турдаги нозология, 22 турдаги лаборатория, 28 турдаги инструментал текширувлар, 137 турдаги дори-дармон бўлиши белгиланди. Шунингдек, туман, шаҳар марказий шифохоналарида 257 турдаги нозология, 46 турдаги лаборатория, 28 турдаги инструментал текширувлар, 234 турдаги дори-дармон бўлиши назарда тутилди. Бунинг учун соғлиқни сақлаш соҳасига 2023 йилда давлат бюджетидан 20,3 триллион сўм ажратилган бўлиб, шундан 5,5 триллион сўми бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларига тўғри келади ёки умумий ажратилган маблағга нисбатан 27 фоизни ташкил этади.

Маблағ шифохонага эмас, беморга ажратилмоқда

Соғлиқни сақлаш соҳасида ҳудудлар тиббиёт муассасаларига давлат бюджетидан жами 17 триллион 944 миллиард сўм ажратилиши режалаштирилган. Бу маблағ 2016 йилдан 5 баробар кўп. Утган беш йилда шифохоналар ва тез тиббий ёрдам пунктларини дори-дармон, тиббиёт буюмлари билан таъминлаш учун маблағ 12 баробар кўпайтирилди. Энг муҳими, маблағ шифохонага эмас, беморга ажратилмоқда.

Бирламчи тиббиёт бўғинини мутлақо янги ёндашувлар асосида тубдан ўзгартиришга киришилди. Утган йилдан ҳар бир маҳаллада “хонадонбай” ишлайдиган 17 минг 400 та тиббий бригадаси ташкил этилди, аҳолига сифатли тиббий ёрдамни кенгайтириш мақсадида бирламчи тизимга 20 мингта ўрта тиббиёт ходими учун штат ажратилди. Қишлоқларда жойлашган 801 та оилавий поликлиника замонавий УТТ ва ЭКГ аппаратлари билан таъминланди, қишлоқ ва маҳаллаларда 8 турдаги янги тиббий хизматлар йўлга қўйилди.

Сифатли тиббий хизмат маҳаллага туширилди

Тиббий хизматларни маҳаллага тушириш бўйича муҳим қадамлар қўйилди. 2023 йилда 1251 та оилавий шифокорлик пункти, 1082 та оилавий поликлиника, 209 та КТМГ фаолияти таъминланди. Республикада мавжуд маҳалла фуқаролар йиғини аҳолисига “бир қадам” тамойили асосида тиббий хизматлар яқинлаштирилди. Жумладан, бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларига 3 километр масофада жойлашган маҳаллалар 62 фоизга етказилди (5 806 та маҳалла), 3-5 километргеча 23 фоиз (2 151 та маҳалла)ни ташкил этади.

Бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаларида ҳар 2000 аҳолига 1 та, республика бўйича жами 17 минг 400 та тиббиёт бригадаси ташкил этилиб, оилавий шифокорга ёрдам берадиган умумий амалиёт ҳамшираси, патронаж ҳамширалари, патронаж доялар жамланди. Амалиётда кам самара берган аҳолининг чуқурлаштирилган тиббий кўриқлари ўрнига ҳудуднинг ўзига хос

хусусиятлари ва аҳолининг гуруҳга мансублигидан келиб чиқиб, муайян касалликлар бўйича даврий профилактик кўриқлар ва тиббий скрининг текширувлари ўтказилиши йўлга қўйилди. Бу, ўз навбатида, оналар ва гўдаклар ўлими камайиши, ноинфекцион — юқумли бўлмаган касалликларнинг эрта аниқланиши, асоратлари камайишига олиб келмоқда.

Тизимда электрон рақамлаштириш босқич-ма-босқич йўлга қўйилмоқда. “Электрон поликлиника” тизимида 2500 дан ортиқ бирламчи тиббий-санитария ёрдами муассасаси (БТСЕМ) ишлатилмоқда. 2023 йил 1 октябрь ҳолатига 32 миллиондан ортиқ аҳоли электрон ахборот тизими орқали БТСЕМларга бириктирилди. Тизимда оилавий шифокорлардан тор доирадаги мутахассисларга, тор доирадаги мутахассислардан оилавий шифокорларга йўналтириш амалиёти яратилмоқда. Ушбу тизим орқали аҳолини оилавий шифокорларга бириктириш, шу билан бирга, беморни амбулатор тиббиёт муассасасидан стационар тиббиёт муассасасига электрон йўналтириш амалиёти синовдан ўтказилмоқда.

Мураккаб тиббий амалиётлар ўзимизда ўтказилди

Ихтисослашган марказларда бепул даволадиган касалликлар рўйхати шакллантирилиб, тиббий ёрдам учун йўлланма электрон навбат асосида берилмоқда. Бугунги кунда тиббий хизматларнинг сифат даражаси ошиб, янги замонавий йўналишлар, даволаш ва диагностика усуллари, ноёб илмий-амалий тажрибалар шаклланди.

Биргина мисол — қисқа даврда буйрак, жигар ва ўзак ҳужайраларда 1000 дан ортиқ мураккаб операция муваффақиятли амалга оширилди. Аҳолига юқори технологияли тиббий ёрдамни яқинлаштириш мақсадида барча вилоятларда ихтисослашган илмий-амалий тиббий марказлар филиаллари ташкил этилиб, аввал фақат хорижда ёки пойтахтда қилинган операциялар бугун барча вилоятларда ва баъзи туманларда ҳам бажарилимоқда.

Ривожланган давлатлар тажрибасини Ўзбекистонга олиб кириш, мутахассисларнинг чет элда малака оширишини таъминлаш, хорижий давлатлар билан ҳамкорликда шифохоналар комплексларини ташкил этиш бир пайтлар орзу бўлган, бугун амалга ошаётган воқеалардир.

Мақтабгача таълим ва ўрта таълим тизимида соғлом овқатланишни таъминлаш, юқумли бўлмаган касалликлар профилактикаси самарадорлигини ошириш билан касалликларни эрта аниқлашни 70 фоизга етказиш, юқумли бўлмаган касалликлардан ногиронлик ва эрта ўлимни 2,5 баробар камайтириш ҳам кечиктириб бўлмайдиган вазифалардан бири, деб ўйлаймиз.

Тўғри овқатланиш ва соғлом турмуш тарзини шакллантириш мақсадида аҳолининг ёши, жинси ва мавжуд касалликларидан келиб чиқиб, овқатланиш бўйича тавсиялар ишлаб чиқиш, ҳар бир маҳаллада волонтерлик жамиятларини ташкил этиш, соғлом турмуш тарзи асослари бўйича индивидуал маслаҳатлар бериш, маҳаллаларда эр-талабни бадантарбия ва кечки сайрларни ташкил-лаштиришга эътиборни кучайтириш керак. Бунинг натижасида ортиқча вазн ҳамда семизлик, юқумли бўлмаган касалликлар асоратлари, ногиронлик ва эрта ўлимнинг камайишига эришиш мумкин.

Тиббиёт академияси, ихтисослашган илмий марказлар, ҳудудларда институтлар бор. Уларни ҳудудларга бириктириш йўли билан соғлом тиббий-ижтимоий муҳит яратиш зарур. Масъул мутахассисларни ўз маҳалласида касалликлар камайишига қараб рағбатлантириш амалиётини жорий этиш мумкин.

Олдимиздаги вазифа ва мақсадлар жуда улкан, кучларни бирлаштириб, собиққадамлик билан ҳаракат қилсак, албатта, муваффақиятга эришамиз. Зотан, сифатли тиббий хизматга эҳтиёж ҳеч қачон камаймайди. Энг катта бойлик халқимиз саломатлигидир. Соғлом халқ катта ишларга қодир бўлади.

ИЛМ-ФАН

“InnoWeek — 2023” ҳафталигининг қизиқарли томони шундаки, у ерда турли ишланмалар билан танишиш имконияти мавжуд. Қайси йўналишга кўпроқ янги технология кириб келмоқда? Умуман, инновациялар оламида нима гап? Шундай “қайноқ” саволларга айнан ҳафталикда жавоб топиш мумкин. Ҳафталикни кузатиш асносида тиббиётнинг ҳар бир йўналишида фойдали инновацияларга қўл урилаётганига амин бўласиз. Биотехнология ҳам янгиликлардан қолмапти. Бу соҳа юртимизда энди ривожланаётгандай туюлади. Аслида, ундай эмас. У ҳаммаша бўлган ва бундан кейин ҳам бўлади. Оддий хамир тайёрлаш учун ачитки олиш жараёнини эсланг. Шу жараёнинг ўзи ҳам биотехнология. Қолаверса, бу йўналишда бажарилаётган ишлар 2020 йили пандемия даврида яққол юзага чиқди. ПЗР тести ва вакцина ишланмалари биотехнология маҳсули. Ҳафталикда Илғор технологиялар марказининг ана шундай муҳим жараёнда бош-қош бўлган ва янги ишланмалари билан қатнашаётган илмий ходими Музаффар Мўминов билан суҳбатлашиб, юртимизда соҳанинг ривожини ҳақида муайян тушунчага эга бўлдик.

ШИРИН ОҚСИЛДАН САРАТОННИ ДАВОЛАЙДИГАН ЯНГИ ИШЛАНМАГАЧА

Яхсиси, шифокор бўлсанг-чи?

— Биотехнология ҳақида 9-синфалигимда ўқитувчимдан эшитганман. Ушанда устозим бактерияни кўпайтириб, улар ёрдамида оқсил ва препаратлар олиш мумкинлигини айтган. Бу гап худди эртадек туюлган. Шу кундан бошлаб менда биология ва биотехнологияга нисбатан ўзгача қизиқиш уйғонди ва биотехнолог олим бўлишни ният қилдим. Ҳар кунни уйда кичик-кичик тажрибалар ўтказар, нарсаларни бир-бирига аралаштириб, томоша қилиб ўтирдим. Кейинчалик тиббиёт коллежида ўқиб юрган давримда бақаларнинг ички аъзосини ўрганиш бўйича дастлабки жиддий тажрибамни ўтказганман. Бироқ ҳақиқий молекуляр биология бўйича тушунча етарли эмас эди, — дейди Музаффар Мўминов. — Аксарият ота-оналар биология фанидан яхши ўқийдиган фарзандини шифокор бўлишини истайди. Менда ҳам худди шундай бўлган. 2011 йили ўқишга ҳужжат топшириш вақти келганда, ўйлаб ҳам ўтирмадман, Ўзбекистон Миллий университетининг биология факультетига ҳужжат топширдим. Имтиҳондан юқори балл олиб, талаба бўлдим. Дастлаб, ота-онам тиббиёт соҳасини танлаб, шифокор бўлишимни истоган, лекин кейинчалик олим бўлиш истагимни қўлга-қувватлаган.

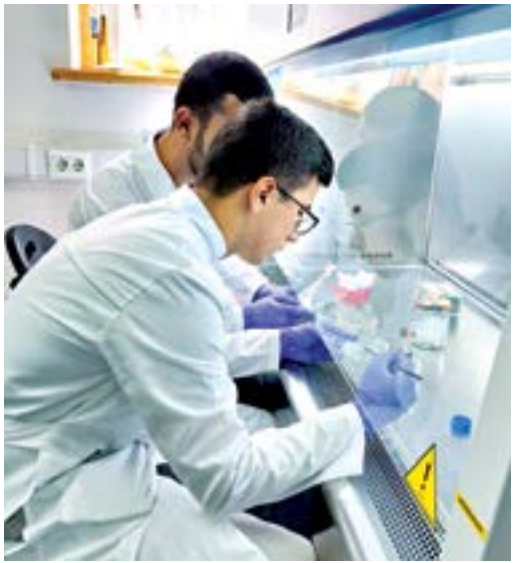
Университетнинг бакалаврият босқичини тугатиб, магистратурада ҳам ўқишни режалаштирдим. Магистратуранинг 1-босқичини тамомлаганимдан сўнг Erasmus Mundus Timur scholarship дастурида қатнашдим ва Германиянинг Хөхенхайм университетига ўқиш учун грант ютдим. Магистратурани тугатиб қайтгач, Илғор технологиялар марказида илмий фаолиятимни бошладим. Марказимиз чет элликдан қолишмайдиган барча замонавий технологиялар билан жиҳозланган.

Кўникма ошириш учун имконият

— COVID-19 пандемияси даври оғир палла бўлиш билан бирга олим сифатида етарли кўникма орттиришим учун катта имконият эшигини очган. Сабаби, пандемия пайтида устозим, марказ раҳбари Шахло Турдиқуллова ҳамда ўн бешга яқин тадқиқотчи ишхонамиз ёнидаги мўъжаз меҳмонхонага жойлашганимиз. Ишни тест системаси тайёрлашдан бошлаганимиз. Ушанда жуда қатъий карантин эълон қилинган эди. Эрталабдан ярим тунгача ишлаганимиз. ПЗР тест ишлаб чиқиш асосий мақсадимиз бўлган. Нима учун айнан у? Чунки ўша пайт бундай тест системалари тақчил, чет давлатлардан олиб келинган етарли эмас эди. Шунинг учун ўзимизда тест синамаси тайёрлаш жуда зарур эди. Нихоят, 3 ой даганда ПЗР тести ишлаб чиқишга муваффақ бўлдик. Уни синовдан ўтказганимизда, бозордаги мавжуд тузмалардан ҳеч қандай фарқ қилмаган. 70 фоиз аҳолиимизнинг бу борадаги эҳтиёжини биз ишлаб чиққан тест системаси қоплаб берди. Шундан сўнг бизга вакцина яратиш вазифаси топширилди.

Касаллик назоратида вакцина жуда муҳим

— Ҳар бир давлат ўзининг вакцина платформасига эга бўлиши зарур. Касалликни назорат қилиш учун вакцина жуда муҳим. Қисқа муддатли ечим сифатида, биринчи навбатда, ҳамкорликни йўлга қўйишни қўзлаганимиз. Чунки бу технологиялардан, афсуски, биз анча орқада қолган эдик. Нолдан бошлаш эса ҳаммаша қийин. Шунинг учун хитойликлар билан ҳамкорлик қилишга келишилди. Дастлаб, вакцинани лабораторияларда текширдик. Тест синовлари ўтказилганидан сўнг клиник синовлар бошлаганимиз. Ушанда 7 минг кишида клиник синов ўтказилди.

2018 йилнинг ёзида ташкил қилинган “ёзги мактаб” ҳақида қўлаб ижобий фикрлар эшитдик. Айниқса, шу мактабни битирган қалдирғочларимиздан бири Мадина Акрамова АҚШнинг Fulbright грантини қўлга киритди. Яна бир ўқувчимиз Шохсанам Давлатбоева эса Европанинг нуфузли олийгоҳида ўқиш учун тўлиқ грант ютиб олди. Ҳозир ушбу мактабнинг аксарият тингловчилари илм-фан соҳасида ёки клиникаларда малакали мутахассис сифатида фаолият юритмоқда. Бироқ 2020 йили пандемия сабабли бу лойиҳани вақтинча тўхтатишга мажбур бўлдик. Жорий йилдан эътиборан “ёзги мактаб” қайта очилди. Учинчи бор ташкил этилаётган мактаб биотехнология соҳасига қизиқувчи ёшлар билан гавжум. Мактабда кўникма орттириш истагини билдирадиганлар жуда кўп. Бу йил 537 талабдордан ариза келиб тўшди. Бироқ биз улардан атиги 15-16 тасини танлаб олишимиз керак. “Нимага биратўла 100 нафар ўқувчи қабул қилмайсиз? Аудитория катта-ку”, деганлар ҳам бўлди. Шогирдларимиз кўп билан ишлаши керак. Агар биз бирдан 100 ўқувчи қабул қилсак, уларнинг ҳаётида ҳеч нарса ўзгармайди.

Клиник тадқиқотлар бу вакцинанинг хавфсиз ва сифатли экани ҳамда иммунитет ҳосил қилиш имконияти мавжудлигини кўрсатди. Олинган тажриба ва йўлга қўйилган тизим эртага бошқа касалликларга қарши вакцина ишлаб чиқишда қўл келиши мумкин.

Саратонни даволашда янги ишланма

— Саратон касаллиги организмдаги ҳужайраларнинг тўхтовсиз бўлиниб, қўпайиши туфайли келиб чиқади. Жумладан, аёллар кўкрак бези саратони юртимизда кўп учрайди. Касалликнинг бир турида ҳужайраларда HER-2 рецептори сони меъёрдан ошиб кетади. Натижада

Ширин таъмли оқсил

— Айни дамда битта лойиҳани тугатиш арафасидан. Бу — ширин таъмли оқсил. Биласиз, кўпчилик қандли диабетдан ёки ортиқча ваздан азият кечади. Ўзбекистоннинг ўзида ҳам диабетга чалинганлар 1 миллиондан кўп.

ҳужайра ичига ўсиш гормони кўп миқдорда кириб, саратонни келтириб чиқаради. Биз ишлаб чиқишга ҳаракат қилаётган махсус моноклонал антигана ушбу рецепторни блоклаб қўяди. Натижада ушбу гормонларнинг ҳужайра ичига кириши суяяди. Ушбу технологиялар, айниқса, бошқа турдаги анъанавий терапия усуллари билан бирга олиб бориладган даволаш самарадорлигини оширади.

Биотехнолог бўлмоқчимсиз, “ёзги мактаб”га келинг!

— 2018 йили Германиядан қайтиб келиб, Илғор технологиялар марказида энди иш бошлаган пайтим. Эсимда, марказ ходимлари билан тушлик қилиб ўтирганимизда “Талабалар эътиборини тортадиган қандай лойиҳа қилсак бўлади?” деган савол ўртага ташланди. Ушанда “ёзги мактаб” ташкил қилсак, талабалар эътиборини кўпроқ жалб қиламиз, дегандим. Дарҳол жамоа билан ғояни шакллантиришга киришдик. Европада таҳсил олган мутахассис сифатида айтишим мумкин, уч ҳафталик мактаб дастури ривожланган давлатлардаги ёзги мактаб дастурларидан асло қолишмайди. Бунга зарурат шундаки, талабалар чўқур назарий билимга эга, аммо амалий кўникмада бўлиш қузатилади. Шу сабабли, биз мактабда амалиётга кўпроқ эътибор қаратамиз. Асосий мақсадимиз дастур орқали тажрибамизни ёшлар билан баҳам қўришдан иборат. Реконбинант усулда оқсил олиш (ген муҳандислиги), геномлар (COVID штампларини) ўқиш ҳамда ПЗР тест системаси яратиш бўйича тажрибамиз бор. Худди шу технологияларни ўқувчиларга ўргатдик. Улар назарий билимларини амалиётда бевосита назар кўрди.

Дунё бўйича 460 миллиондан ортиқ. Қандли диабетнинг 2-турида организмда глюкоза го-меостазии бузилади. Организмда глюкоза му-возанати мавжуд. Нима учун бузилади? Бунинг омилилари кўп. Асосий сабаби сахарозага бой маҳсулотлардир. Кўп маҳсулотларда ушбу қў-шимча микдори жуда юқори. Аксига олиб, сахарозанинг таъми одамга ниҳоятда ёқадди. Лекин ноҳўя таъсири анча. Ҳозир дунё бўйича сахароза ўрнини босадиган муқобил тиббий бирикма-ларни ўрганиш ҳамда ишлаб чиқишга татбиқ қилиш тенденцияси қузатилади. Шулардан бири ширин таъмли оқсилдир. Бундай оқсил глюкоза го-меостазини бузмайди ва сахарозага нисбатан 2-миқдорда ширин бўлгани учун жуда ҳам кам миқдорда ишлатилади. Натижада ортиқча вазн орттиришга ҳам сабаб бўлмайди.

Бу оқсилни ишлаб чиқишда ҳам қийин-чилик бор. У фақат ўсимликлардан олинади. Ушбу ўсимликлар чекланган миқдорда, яъни ҳамма жойда ўсмайди. Асосан, Африканинг шимолӣ қисмида ўсади. Бу ўсимликлардан оқсилни тозалаш олиш мушкул ва қimmat. Энди енг муҳандислиги генига ечим тақдир қилмоқда. Бактериялар ичига генини кириштиб, оқсилни кўпайтириш мумкин. Олган оқсилмиз табиатдаги ўсимлик оқсилдан мутлақо фарқ қилмайди. Самарадорлиги бир хил. Ушбу оқсилни озиқ-овқат ёки ичимликларга қўшиш мумкин. Истасангиз, ундан кукун, дори ва сироп кўрини-шида фойдалансангиз ҳам бўлади.

“InnoWeek — 2023” халқаро ҳафталигида вакцина, ширин таъмга эга оқсилнинг намуна-лари билан қатнашдик. Бу ишланмалар кўпчи-ликда катта қизиқиш уйғотди. Келгусида янги ишланмалар билан юртимиз илм-фани ривож-ига хисса қўшаман.

Севара АБДУЛЛАЕВА
ёзиб олди.

ЗИЁ МАСКАНЛАРИ

“МЕН РЕСПУБЛИКА БОЛАЛАР КУТУБХОНАСИГА КЕТЯПМАН”

Дилноза ҲАҚБЕРДИЕВА, Республика болалар кутубхонаси PR-менежери, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси

Айниқса, Миллий кутубхона, вилоят ва туманлардаги, Олий ва ўрта таълим мактаблари кутубхоналари ва ниҳоят, яқинда дунё андозаларига мос қилиб қайта таъмирланган Республика болалар кутубхонасини ҳаёдан ўтказар эканман, буларни жадид боболаримиз кўрганда, қанчалар хурсанд бўлар эди, деб ўйлайдим.

Давлатимиз раҳбарининг халқаро конференция иштирокчиларига йўллаган мурожаатидаги: “Барчамизга аёнки, “Тилда, фикрда, ишда birlik” деган эзгу гоя билан майдонга чиққан жадид боболаримиз халқларимизни жаҳолат ва қолоқликдан олиб чиқиш, уларни гафлат ботқоқидан қутқаришнинг асосий ўйи —

Пойтахтимизда бўлиб ўтган “Жадидлар: миллий ўзлик, истиқлол ва давлатчилик гоёлари” мавзусидаги халқаро конференцияда иштирок этган юртимиз ва хорижлик олимлар жадидларнинг илм-маърифатга, китоб ва кутубхоналарга нақадар катта эътибор қаратганини таъкидлаганида, мен беихтиёр бугунги кунимизга назар солдим. Кейинги йилларда ташкил этилган Президент мактаблари, иқтидорли болалар учун махсус фан ва санъат, ижод мактаблари, кутубхоналар бир-бир кўз ўнгимдан ўтди.

билим ва маърифатда, дунёвий тар-биянинг эгаллашда, деб билдилар. Улар шу йўлда фидойилик кўрсатиб, янги усул мактаблари, театр ва кутубхоналар, нашриётлар очдилар. Жамият аъзоларининг дунёқарашини ва турмуш тарзини ўзгартириш мақсадида газета ва журналлар нашр этидилар. Ёшларни илгор давлатларга ўқишга юбордилар”, деган сўзларини ўқиб китобхонликни ривожлантириш борасидаги бугунги саъй-ҳаракатлар илдизи қаерда эканини англайсан киши. Беихтиёр “Авесто”даги “Эзгу ният, эзгу сўз, эзгу амал” деган ҳикмат хаёлга келади.

Ёшларни мутолаага ўргатиш, кутубхоналару шахсий жавонларимизни китоб билан тўлдириб ишлари аллақачон ният ва сўздан амалга ўтган. Маърифатпарвар жадид боболаримиз Фулом Зафарий, Абдулҳамид Чўлпон, Абдурауф Фитрат, Абдулла Қодирий, Абдулла Авлоний, Мунавварқори Абдурашидхонов, Махмудхўжа Бехбудийлар ҳақидаги “Жадидлар” китоблари тўплами, “Туркий тили давлатлар адабиёти” 100 жилдлиги ҳамда янги авлод дарсликларининг қисқа вақт

ичида чоп этилгани, кутубхоналарга ва ёшларимиз кўлига етиб боргани ана шу эзгу амалнинг самараларидир. Президентимизнинг тегишли фармонида мувофиқ, “Ўзбек адабиёти хазинасидан” деб номланган кўп жилдлик китоблар мажмуаси ва “Жаҳон болалар адабиёти дурдоналари” 100

жилдлигини нашр қилиш ҳамда барча кутубхоналарга етказиш белгилангани жадид боболаримизнинг гоёлари амалга ошаётганидан дарақ, албатта. Бу китоблар ёшларнинг кутубхоналаридан ўрин олмоқда.

Китоб билан бойиб бораётган замонавий кутубхоналаримизга Республика болалар кутубхонаси мисолида назар ташлашнинг ўзи кифоя. Эртақлар ва мўъжизалар қасрига ўхшаб кетадиган ушбу кутубхонанинг фаройиб тарихи бор. Ўтмиш ва бугун адабиётини, маънавиятини, тасвирий санъатини ўзида уйғунлаштирган Республика болалар кутубхонаси замонавий шарт-шароитларга эга бўлган маърифат ўчоғига айланди. Вазирлар

Маҳкамаси ҳузурдаги Маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармаси лойиҳаси ва кўмаги асосида мутолаа залларидан ташқари аудиокитобларни тинглаш хонаси, компьютер синфлари, музика, тасвирий санъат ижодхоналари, рақамли контент билан ишлаш, овоз ёзиш студиялари, кичик босма-хона, мўъжазгина амфитеатр ёш китобхонлар ихтиёрига топширилди. Кутубхонанинг 200 минг жилдли фонди турли тиллардаги яна 21 мингта китоб билан тўлдирилди.

У ердаги кундалик ҳаётга назар ташласангиз, қизиқарли мутолаа ва ижодий жараённинг гувоҳи бўласиз. Таниқли шоир ва ёзувчилар, расом ва актёрлар, композитор ва мусикачилар билан учрашувлар, янги китоб тақдирлари, “Ёш китобхонлар”, “Шеърят”, “Санъат ихлолмандлари”, “Мёморчилик”, “Инглизча китоб” тўғрақлари, ижодий баён ёзиш, нотиклик санъати, робототехника бўйича маҳорат дарслари, ақлни чархловчи ўйинлар сизни ҳайратга солмай қўймайди. Маданият

ва санъатни ривожлантириш жамғармаси лойиҳаси асосида мактаблар ва махсус ўқув юртиларидан гуруҳ-гуруҳ бўлиб кутубхона экскурсиясига келаётганларнинг кети узилмайди.

Президентимиз ташаббуси билан тақдим этилган бепул бинафшаранг автобус уларнинг ҳизматида. Аникроқ айтилган бўлсақ, ўқувчи ёшлар ўртада китоб мутолаасини кенг тарғиб қилиш ва уларнинг бўш вақтини мазмунли ўтказишга хизмат қилиши кўзда тутилган мақсуд автобус “Мен Республика болалар кутубхонасига кетяпман”, “Я еду в Республиканскую детскую библиотеку” ёзувлари билан безатилган.

Ушбу лойиҳа Ўзбекистон Маданият ва санъатни ривожлантириш жамғармаси мадади билан амалга оширилмоқда.

Ўқувчиларнинг қай бири билан гаплашманг, бундай қўлайлиқдан хурсанд экани, ота-онанинг вақти бўлмаган пайт автобусда, ўқитувчи назоратида беҳавотир келиб-кейтишдан кўнгли тўқлигини айтади. Шу боис, ота-оналар бундай эзгу ташаббус учун давлатимиз раҳбари, кутубхона жамоасидан беҳад миннатдор.

Хулоса қилиб айтганда, ушбу кутубхона давлатимизнинг китоб мутолааси ва китобхонлик маданиятини ошириш борасида олиб бораётган оқилона сиёсатининг кўзгуси, дейиш мумкин. Яқин келажакда юртимиздаги барча кутубхоналар мана шундай кифо қасб этишига ишончимиз комил.

Беихтиёр юқорида тилга олинган халқаро конференция мавзуси бўлган жадид боболаримизни яна эсга оларканман, улар жонини тикиб, олға сурган гоёлар, ёшларни илм-маърифатли қилиб тарбиялаш борасидаги орзулари амалга ошаётганидан юрагимда мамнулик ва шукроналик туяман.

ЮКСАЛИШ ПАЛАСИ

WIKIPEDIYA Ochiq Ensiklopediya

“Ана шу тажриба асосида интернет тармоғида ўзбек миллий контентни ривожлантириш дастури амалга оширилди. Бунда миллий давлатчилигимиз тарихини матли ва видеоконтентлар орқали тарғиб қилишга алоҳида эътибор қаратиш керак. Шунингдек, юртимиздан етишиб чиққан 100 нафар буюк аллома ва мутафаккирнинг интернетдаги маълумотлар базасини яратиш, уларнинг асарларини оммалаштириш чораларини кўрамиз. Википедияда ўзбек тилидаги мақолалар сонини 100 мингга етказиш ва хорижий тилларда ҳам Ўзбекистон ҳақидаги маълумотларни жойлаштириш яхши самара бериши шубҳасиз. Ушбу

Ўзбекча Википедия — СОН ВА СИФАТ УЙҒУНЛИГИ

Ёшлар ишлари агентлиги ташаббуси билан ўзбек тилининг раванга ва интернет тармоғидаги ўрнини юксалтиришга қаратилган “WikiStipendiya marafoni” лойиҳаси бошланганига 2 йилга яқин вақт бўлди. 2022 йил 30 июнь — Ёшлар кўнига бағишланган тантанали тадбир олдидан ташаббускор ёшлар “WikiStipendiya marafoni” лойиҳаси тақдиротини қилган, Президентимиз уни эътироф этиб, жумладан, бундай деганди:

мақсадлар учун 10 миллиард сўм йўналтирилади”.

Эътибор ва рағбатдан руҳланган жамоа лойиҳа қамровини янада оширишга бел боғлади. Турли танловлар ташкил этилди, юзлаб йигит-қизлар лойиҳада иштирок этиш истагини билдирди. Бу эса Ўзбекистон тарихи, илм-фан, маданият, адабиёт ва санъатимизни кенг тарғиб қилиш, буюк олим ва мутафаккирларимиз фаолияти, ижоди ҳақида фото, аудио ва видеоресурслар жойлаштириш ҳамда оммалаштириш бўйича олиб борилаётган ишлар кўламини кенгайтиришга хисса қўшди.

Жорий йил 30 майда старт олган “WikiStipendiya II” лойиҳаси доирасида “Wiki-tur”, “WikiQuiz” лойиҳалари, Ўзбекистонга оид мақолалар яратиш

ва таҳрир қилиш ойлқлари, мақолалар танлови, ўзбек тилидаги мақолаларни чет тилларга таржима қилиш марафони ўтказилди.

Иккинчи мавсум давомида мамлакатимизнинг ҳар бир ҳудудига доир 20 мингга яқин сифатли мақола яратилган. Шунингдек, бир ярим мингдан зиёд мақола таржима қилинган, “Wikimedia commons” интернет омборхонасига эркин фойдаланиш ҳуқуқи билан юртимизга оид 4147 та сурат юкланган.

Биргина “Wiki-tur” лойиҳаси доирасида ҳозирга қадар 1200 дан зиёд ўқувчи ҳамда талаба қамраб олинди.

Жорий йил сентябрь-ноябрь ойларида “WikiUstoz” ва “WikiTalaba” танловлари ҳам ташкил этилиб, таълим муассасалари педагоглари ҳамда ОТМ талабаларининг ўзбекча Википедияни бойитиш орқали ўзбек тили ривожини ва нуфузи орттиришга хисса қўиши мақсад қилинган. Бугунга келиб, ушбу лойиҳа доирасида турли ҳудудлардан 124 нафар педагог ўзбекча Википедияга ўз хиссасини қўшди.

“WikiStipendiya marafoni” ҳақида эшитганидан сўнг интернет тармоғида ўзбек тилида жойлаштирилган мақолалар билан танишдим, — дейди тарих фани ўқитувчиси Махлиё Махмудова. — Кўп мақолалар қониқарсиз эди. Уларни тўлдирди, фойдаланувчиларга Ўзбекистон тарихи, географияси, маданиятига оид сифатли ва тўлиқ маълумотларни тақдим этиш истаги тўғилди. Жорий йилда

“WikiStipendiya marafoni”нинг 2-мавсумида “Марказий Осиё ойлиги” лойиҳасида иштирок этиб, Самарқанд, Сирдарё ва Жиззах вилояти тарихига оид мақолалар ёздим. Мавзуга доир бошқа маълумотларни таҳрир қилиб, янги тафсилотлар билан бойитдим. Масалан, Бухоро хонлиги келган элчилар, уларнинг китоблари, ёзиб қолдирган эсдаликлари, темирлар даврининг ёрқин воқеалари, Амир Темур ҳаёти, қурдирган иморатлари, тарихий обидалар, урушлар, шу вилоятлар ҳудудида бўлган кечмишлар ҳақидаги мақолалар ўзбекча Википедиядан ўрин олишига хисса қўшганидан хурсандман. Яқинда танлов ғолибларидан бири сифатида эътироф этилганим саъй-ҳаракатларим бесама қетмаганидан далолат беради.

Мамлакатимизнинг барча ҳудудларида “Тилимиз учун” ширин остида тарғиб-ташвиқот ҳам олиб борилмоқда. Шу кунгача тарғибот тадбирлари довомида турли ҳудудлардаги 21 та ОТМ, 7 та Президент мактаби, 10 та Ёшлар марказида 3500 нафардан ортиқ қизқувчи ёш қамраб олинган.

Юртимиз тўғрисидаги ахборотларни оммалаштиришга қаратилган “Таржима марафони” доирасида эса жами 5 та тилга (инглиз, француз, испан, немис ва рус тиллари) янги ахборотлар таржима қилиниб, мавжуд мақолалар сифатли холатга келтирилган.

— Википедияга мақола киритиш кўпчиликка янгилик бўлгани боис, биз аввал видеодарслар тайёрлаб, ҳар битта иштирокчи марафонда индивидуал қатнашиши учун имкон бердик, — дейди лойиҳа раҳбари Меҳриноз Аббосова. — Чунки улар интернет тармоғидан ўрин оладиган энциклопедик мақола ҳақида тушунарларга эга бўлиши, саҳифа яратиши, мақола киритиши керак эди.

Марафон давомида викиоромгоҳлар ҳам ташкил қилдик. Бу маҳорат дарслари вазифасини ўтади. Келгуси йилда бўладиган марафонимизда ёшлар жамоавий иштирок этади. Шу кунга қадар лойиҳада 20 мингдан зиёд ёш қатнашди. Энди улар ўз жамоасини шакллантиради. Кимдир энг яхши таржимон, яхши таҳрирчи, фотограф. Таржима, таҳрир, фото, медиаконтент — буларнинг ҳамла масини умумлаштирадиган, мақолани мукамал, батафсил қиладиган жамоа юзига келади. “WikiStipendiya лойиҳасини бошлаганимизда 140 мингта мақола бўлган бўлса, бугунги кунда 300 мингдан ошди. Бу яхши натижа. Сон билан бирга, сифатни янада яхшилашга эътибор қаратамиш. Бунда ҳеч қанақа ёш ва соҳа чегараланмаган ҳолда жамоа бўлиб ишлаш муҳим.

Ўтган йили ўзбек тилидаги Википедияга 11 миллионга яқин қузатувчи мурожаат қилган бўлса, жорий йилнинг ноябрь ойида уларнинг сони 20 миллионни ташкил этди. Бу эса ўзбек тилида яратилаётган маълумот ва мақолалар сон ва сифат жиҳатдан ошгани, ўқувчи талабига жавоб бераётганини билдиради. Шунингдек, интернет тармоғининг миллий сегментини маданиятимиз, тарихимиз, улуғ аждодларимиз, улар қолдирган бой моддий ва маънавий мерос ҳақида ўқувчи эътиборини тортадиган ишончли маълумотлар базаси кенгайиши, давлат тилининг мавқеи ошишига хизмат қилади.

Рисолат МАДИЕВА, “Янги Ўзбекистон” муҳбири

GAZETA DAGI MATERIALLARNI LOTIN EZUVIGA ASOSLANGAN UZBEK ALIFBOSIDA UQISH UCHUN MAZKUR QR-KODNI SKANER QILING.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари таҳририяти ДМ

МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Салим ДОНИЁРОВ

Таҳририятга келган қўлхатлар тақрир қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузурдаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Г-1246.
43301 нусхада босилди.
Ҳажми — 3 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А2.
Баҳоиси келишилган нарҳда.

Навбатчи муҳаррир: Муножат Мўминова
Мусаҳҳих: Малоҳат Минғобоева
Дизайнер: Зафар Рўзиев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй